

PREDLOG PROGRAMSKIH SMERNIC PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE ZA MANDATNO OBDOBJE 2026 - 2030

Vrednote in poslanstvo Planinske zveze Slovenije

Združuje nas odnos in pripadnost do gora. Vodijo nas temeljene vrednote – svoboda gibanja, spoštovanje in odgovornost. Spoštujemo različnost, smo odprti in sprejemljivi. Vsi, ki delijo te vrednote, so dobrodošli v naši slovenski planinski organizaciji. Delujemo demokratično, transparentno, spoštljivo in spodbujamo raznolikost v prostovoljnem delu in delu tistih, ki organizaciji pomagajo poklicno. Prostovoljstvo je za Planinsko zvezo Slovenije temeljnega pomena in oblikuje našo identiteto.

Tu smo, da omogočamo planinska doživetja. Smo športna zveza in še mnogo več. Smo tudi zveza, ki od vsega začetka deluje v javnem interesu varovanja narave, smo humanitarna organizacija, Mladinska komisija ima status mladinske organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju. Spodbujamo široko paleto gorskih športnih aktivnosti in se zavzemamo za ohranitev edinstvenih naravnih območij tako v visokogorju kot tudi v sredogorju in gričevnatem svetu Slovenije.

Podpiramo ter spodbujamo rekreativni in tekmovalni šport ter se zavzemamo za poštenost brez manipulacij. Ponujamo ciljno usposabljanje in izpopolnjevanje za odgovorno in naravi prijazno planinsko dejavnost.

Naše vodilo je skrbno gospodarjenje s planinsko infrastrukturo in posodobitvami le te v smislu modernizacije, izboljšanja ponudbe v kočah in sledenja sodobnim okoljskim standardom.

Poslanstvo je tudi ohraniti status Planinske zveze Slovenije kot vplivne organizacije za vse tiste dejavnosti v gorskem svetu, ki delujejo skladno z usmeritvami PZS glede varnosti v gorah in varovanja gorske narave.

Članstvo in organizacija

- Povečanje članstva z vključevanjem vsebin in ugodnosti na ravni zveze ter tudi na ravni posameznih društev.
- Aktivna vključitev MDO v strukturo delovanja PZS s poudarkom na rednejšem sodelovanju z vodstvom zveze.
- Posodobitev modela upravljanja in delovanja PZS v smislu zadolžitev in izvedbene ravni na ravneh in razmerjih med strokovno službo, komisijami in odbori, posameznimi projektnimi zadolžitvami in vodstvom PZS. Cilj je boljše povezovanje vsebin ter nadgrajevanja programa z namenom doseganja ciljev planinstva na vseh ravneh Planinske zveze Slovenije.
- Zagotovitev optimalnih pogojev dela strokovne službe vključno s statusi zaposlenih, prejemki, optimizaciji delovnih procesov in zagotovitvijo ustreznih prostorskih pogojev.

Delo z mladimi, vodništvo in preventiva

- Posebno pozornost moramo nameniti dejavnosti mladine od najmlajših otrok do vključno študentov. Vzpostaviti je treba boljše sodelovanje s šolami pri izvajanju programov športnih dni, šol v naravi in delovanju planinskih skupin, kjer morajo PZS oziroma društva pomagati s strokovnimi kadri – mladinskimi voditelji, mentorji planinskih skupin in vodniki PZS.
- Prehod mladih iz zadnje deкаде osnovne šole v nadaljnje mladinsko planinsko udejstvovanje je ključen za zadržanje najboljših, ki jih želimo vključevati v delo društev, jih povabiti v vodniške vrste in hkrati vzpodbuditi vključevanje v alpinistične šole.
- Izvajanje vodniških usposabljanj mora slediti sodobnim tehničnim in pedagoško andragoškim trendom (vključevati tudi socialna omrežja) in biti redno usklajeno s predpisi na področju vzgoje in izobraževanje ter športa.
- Znotraj PZS je potrebno postaviti pravila in zagotoviti tekoče medsebojno priznavanje kompetenc med različnimi skupinami strokovnih kadrov v športu.
- Poseben poudarek je treba nameniti pripravi programov za planinsko usposabljanje in učenjem vseh generacij ljudi, ki si želijo planinskega znanja. Programi so lahko tržno naravnani in niso namenjeni le članstvu PZS temveč širši javnosti, ki redno obiskuje gore.
- Usposobljeni strokovni kadri PZS (predvsem vodniki) so ključni za zagotavljanje varnosti pri izvajanju planinskih dejavnosti.
- Potrebno je posodobiti model delovanja in aktivnosti Odbora Gore in varnost, ki je skupen odbor PZS in GRZS.
- Nadaljevanje in nadgradnja partnerskega pristopa pri kampanji Varno v gore.

Starostniki in planinci s posebnimi potrebami

- Planinska zveza Slovenije je zavezana k vključevanju vseh, ki jih hoja v hribe, gore zanima. Zato moramo dati posebno priložnost prav tistim skupinam, ki imajo posebne potrebe in so specifične.
- Delovanje odbora InPlaninec je zelo intenzivno, vidno v širši javnosti in ima zelo široke možnosti dodatnega financiranja, kar mora PZS izkoristiti. Najbolj pomembno je horizontalno vključevanje dejavnosti odbora InPlanince v vse druge komisije in odbore.
- Prebivalstvo se stara, hkrati se dviga tudi delež starejšega članstva v PZS. Na društveni ravni se v nekaterih okoljih delo dobro s starejšimi člani, na ravni zveze pa tega ni zaznati. Potrebno je osnovati delovno skupino za programe za starejše in pripraviti usposabljanja za strokovne delavce za delo s starejšimi in tudi za delo s planinci s posebnimi potrebami.

Alpinizem, športno plezanje in drugi gorski športi

- Nadgraditi tekmovalne sisteme v športnih panogah in preko tega povečati število registriranih tekmovalcev.

- Spremljati razvoj šolanja in usposabljanja v alpinizmu. Nadvse pomembno je dvigniti število tistih, ki bodo v končni fazi usposabljanja dosegli naziv alpinist.
- Vzpostaviti močnejšo piramido med osnovno povprečno alpinistično dejavnostjo in ozkim vrhom tistih, ki so vrhunski alpinisti. Ponovno je treba vzpostaviti sistem SMART (mladinska reprezentanca) in hkrati organizirati tabore in tudi odprave za perspektivne kot tudi za vrhunske alpiniste.
- Vzpostaviti delovanje Odbora opremljanje slovenskih plezališč s ciljem vzpostavitve modela upravljanja in urejanja naravnih plezališč.
- Športno plezanje kot najbolj prepoznavna in ta čas uspešna športna panoga pod okriljem PZS mora imeti ustrezno kadrovsko in organizacijsko podporo v strokovni službi in organih PZS.
- Cilje je vzpostavitev močne piramide med široko bazo in reprezentančno strukturo vrhunskih športnih plezalcev.
- Skupaj s partnerji si prizadevamo za izgradnjo in delovanje Nacionalnega plezalnega centra.
- Redna izvedba tekme za svetovni pokal in organizacije državne lige v športnem plezanju.
- Zagotoviti organizacijske in finančne možnosti ter vzpostaviti sistem strokovnih kadrov, ki bodo bedeli nad razvojem tekmovalnega turnega smučanja, lednega plezanja in turnega kolesarstva. Posebej tekmovalno turno smučanje in turno kolesarstvo je potrebno približati mladim v društvih in na šolah, saj bomo tako lahko vzpostavili širšo množično strukturo iz katere bomo kasneje črpali strokovne kadre in tekmovalce.

Planinska infrastruktura

- Priprava strategije planinskih koč za področju upravljanja, investicijskega vzdrževanja in obnove planinskih koč (s stališča objektov in njihove vloge v gostinsko - turističnem smislu) in priprava strategiji Planinske zveze Slovenije na področju prilaganja klimatskim spremembam in izvajanju ukrepov s področja varstva narave
- Delovanje projektne pisarne na področju gospodarske dejavnosti, planinskih koč in sodelovanje s turizmom.
- Spremljanje, prijava in izvedba projektov na razpisih za realizacijo vsebinskih potreb in zagotovitev dodatnih finančnih sredstev. Srednjeročni cilj: redno letno sofinanciranje posodobitve planinskih koč iz državnega proračuna.
- Investicijsko vzdrževanje, rekonstrukcije, prilagoditev obratovanja planinskih koč klimatskim spremembam ter zagotavljanje finančnih sredstev za izvedbo.
- Pridobitev javnega pooblastila za izvajanje državnih predpisov, strategij in razpisov.
- Nadgradnja upravljanja planinskih poti z učinkovitim koriščenjem sredstev državnega proračuna.
- Nadaljevanje poenotenega (skladno z zakonom) označevanja planinskih poti.
- Nadgradnja Planinskega geografskega sistema (PlanGIS in maPZS).
- Redno spremljanje stanja planinskih poti in ažurno objavljanje na digitalnih portalih.

- Poenostavitev postopka ponovnega vpisa planinske poti v kataster planinskih poti.

Založništvo, informiranje in komunikacija

- Uvedba e-Planinskega vestnika in uporaba nadgradnje Planinskega geografskega sistema (PlanGIS in maPZS) za potrebe kartografije in vodniške literature.
- Izdajanje vodniške, planinske leposlovne in literature s tematiko planinske zgodovine.
- Nadaljnje izdajanje zemljevidov s cilje pokritja Slovenije. Vključiti sodelovanje lokalnih skupnosti, turizma in naravovarstva.
- Okrepiti promocijske aktivnosti z novimi pristopi, nadaljevati s tematskimi podcasti.
- Nadaljevanje rednega in uspešnega komuniciranja s širšo javnostjo.
- Posodobitev modela, vsebine in izvedbe tradicionalnih dogodkov kot so Dan planincev, Podelitev najvišjih priznanj, Skupščina PZS, obletnice in drugo.

Varstvo gorske narave

- Nasloviti izzive varovanja narave in okolja v povezavi z množičnim obiskom gora, spodbuditi društva in članstvo k uresničevanju ciljev akcije »Peš iz dolin do višin«.
- Aktivno vključevanje v postopke omejevanja prometa in parkiranja na izhodiščih planinskih poti.
- KVGN se mora aktivneje vključevati v področje dela drugih komisij in odborov.
- Nadgradnja in posodobitev programov za gorske stražarje in varuhe gorske narave.

Mednarodna dejavnost

- Aktivno delovati v mednarodnih organizacijah ter nadaljevati prenose primerov dobrih praks pri izvajanju planinskih dejavnosti in organizacijskega delovanja.
- Mednarodno sodelovanje je primarno povezano z UIAA, EUMA, CAA, BMU in Mrežo gorniških vasi.
- Poseben poudarek gre na sodelovanje s sosednjo Koroško in Furlanijo Julijsko krajino tako v okviru sodelovanja s slovenskimi zamejskimi planinskimi društvi kot v okviru foruma Julius Kugy.
- Za mednarodno dejavnost se znotraj strokovne službe PZS vzpostavi centralna koordinacija.

Na Bledu, 15.12. 2025

mag. Martin Šolar

